دەرسەکانی ناڕەزایەتی سودان و جەزائیر … نوری بەشیر

پێشڕەویەکان و لاوازیەکان

ناڕەزایەتی و خرۆشانە جەماوەریەکان لە هەردوو وڵاتی سودان و جەزایر لەگەلێک روەوە لێکچونیان هەیە، چ لە ناڕەزایەتی و داواکاریەکانیان چ لە چوونە پێشەوەو بەردوامی بووونداو چ لە زوعف و ناڕۆشنیەکاندا.

ئەم وڵاتانە وەک دوو لە وڵاتانی سەرمایەداری و کۆمەڵگەی چینایەتی کە دەسەڵاتی دیکتاتۆرو عەسکەرتاریەتی بوتەفلیقەو عومەر حەسەن بەشیر کە هەر یەکەیان بۆ چەند دەیە دەسەڵاتدار بوون و سەرچاوەی نەهامەتیەکان بوون کە کۆمەڵگەیان نوقمی سەرکوتی سیاسی و بێکاری و برسیتی و کوشتار کردووە، بۆیە ناڕەزایەتیەکان راستەوخۆ لەخوارەوەی کۆمەڵگەوەیە لە بەرامبەر دەسەڵاتەکی سەرکوت و تاڵانکاری عەسکەریدایە و داواکاریەکان بۆ نان و ئازادیە.

پێشڕەویەکان لە ناڕەزایەتیەکانی ئەم دوو وڵاتەدا

خاڵی بەرجەستەی ئەم ناڕەزایەتیانە بەردەوامیەتی لەدوای دەست لەکارکێشانەوەی هەریەک لە عەبدولعەزیز بوتەفلیقەو عومەر حەسەن بەشیردا، لەوەش واوەتر داواکاری دەست لەکارکێشانەوەو زیندانکردن و دادگاییکردنی هەموو کەسایەتیەکانی سەر بەو دوو دیکتاتۆرانەن کە ئێستا دەیانەوێت ببنە جێگرەوەیان، وەک ئەوەی لە جەزایر دژی دەسەڵاتی عەبدولقادر بن ساڵحن کە سەرۆکی ئەنجومەنی گەل دەڵێت تا ماوەی ٩٠ رۆژ بەشێوەی کاتی بکرێتە سەرۆکی وڵات، بەڵام خۆپیشاندەران کە داوای ئاڵوگۆڕی ریشەیی دەکەن و دەڵێن ناوبراو دەستوپێوەندی رژێمەکەی بوتەفلیقەیەو دەڵێن دەبێت بڕوات.

بەهەمانشێوە لەسودانیش بەدوای ئەوەی دەست لەکارکێشانەوەی عومەر بەشیرداو وەرگرتنی پۆستی سەرۆکی ئەنجوومەنی سەربازی لەلایەن عەوەز بن عەوفەوە، ناڕەزایەتیەکان دانیشتووانی سودانی گرتەوە کە بن عەوف رەمزی دەسەڵاتی عومەر حەسەن بەشیرەو دەبێت لاچێت و وەک ئەو دەبێت زیندان و دادگایی بکرێت، بۆیە هەر بەزووی پاش رۆژێک لە سویند خواردن دەستی لەکار کێشایەوەو ئێستا کەسێکی تریان داناوە بەناوی فەریقی یەکەم “عبدولفتاح البرهان” کە کۆمەڵێک وەعدەو بەڵێنی داوە، بەڵام خۆپیشاندەران بەردەوامن و داوای دەسەڵاتی مەدەنی دەکەن .

خاڵیکی پرشنگدار لە ناڕەزایتیەکانی ئەم دوو وڵاتەدا بەشداریکردنی

ژنان و لاوان و زۆربەی جەماوەری چەوساوەو کەمدەرامەتی کۆمەڵگەیە، هەروەها لەسودان بەشداریکردنی حزبی شیوعی سودانە "بەجیا لەوەی من هەر تێبینیەکم لەسەر ئەم حزبە هەبێت، بەشداریکردنیان لەناو ئەو هێزگەلە قەومی ئیسلامیانەدا لەپاڵ ژنان و لاواندا گرنگە" لە ناڕەزایەتیەکاندا کە داواکاری ئاڵوگۆڕی ریشەیی و حوکمی مەدەنی دەکەن لەو وڵاتدا.

لاوازیەکانی ئەم ناڕەزایەتیانەی سودان و جەزائیر

ناڕەزایەتی و داواکاری سودان و جەزائیر، هەروەک ناڕەزایەتیەکانی عێراق، کوردستان، ئێران و زۆریک لە وڵاتەکانی تر دژی دەسەڵاتدارانێکی سەرکوت و مافیاو عەسکەرتاریەت و میلشیایی و بنەماڵەییەو بە داواکاری نان و ئازادی و خۆشگوزەرانیە.

ئەوەی ناڕەزایەتی ئەم دوو وڵاتە لە خرۆشان و ناڕەزایەتیەکانی وڵاتانی تونس و میسرو لیبیا و یەمەن و سوریا جیادەکاتەوە ئەوەیە، کە داواکاری ڕۆشتنی هەمووو دەستوپێوەندەکانی دەسەڵاتەو لە جێگەیدا داوای دەسەڵاتێکی مەدەنی دەکەن، بەڵام هەموو ئەو ڕووداوانەو، بەم ڕووداوە تازانەشەوە ناڕۆشنیەک هەیە کە دەیانەوێت دەسەڵات بڕوخێنن، بەڵام بەدیلێکی چینایەتیان نییە کە بە قازانجی زۆربەی خەڵکی بەشمەینەت بێت کە هاتوونەتە مەیدان.

لە بەرئەوەی بۆرژوازی لە هیچ وڵاتێکدا تەنیا نییە، ڕۆشتی ئەو سەرەکانەی ڕابردوو کە چەندین دەیە دەسەڵاتێکی گەندەڵ و دکتاتوریان هەبوو دەکەنە قوربانی کە نوێنەرەکانیان عومەر حسن بەشیرو بوتەفلیقە بوو، بەڵام سیستەم و دەسەڵاتێک کە بۆرژوەندی هەموویان دەپارێزێت دەستبەرداری نابن.

بوتەفلیقە نەک تەنیا کەیسی کوشتاری ناوخۆی جەزایری هەیە، بەڵکو کەیسی گەندەڵیشی هەیە، بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا ئێستا دەیانەوێت وەک ئەوکاتی علی عبدوڵا ساڵح و بەشار ئەسەد بیپارێزن و زەمانەتیان بۆ شێوەیەک بۆ بکەن هەتا ئەگەر ئەمانەش بکەنە قوربانی و لەدەسەڵات لایان بەرن ئەوە دەسەڵاتی خەزانی بۆرژوازی دەپارێزن و نایانەوێت دەسەڵات بکەوێتە دەست خەڵک و نوێنەری خەڵك.

بە عومەر بەشیریش بەهەمانشێوەیەو لە ژێر دەسەڵاتی خۆیاندا هەشتویانەتەوە دەیانەوێت فریوکاریەک بکەن، لە کەیسی ناوخۆو دەرکی تاوانەکانی دەربازی بکەن لەدادگایی و هەم بەشێک لەدەستوپێوەندی بهێنەوە بە پارێزگاری لە ستەم و دەسەڵاتی بۆرژوازی سودانی و سەرمایەدارانی ناوخۆو دەرەوە.

ناڕەزایەتیەکانی کوردستان لە ٢٠١١ دا هەمان نموونەیەکی ترە

لەناوچەکەدا بە رزگارکردنی دەسەڵات و خەزانی بەرژوازی کوردی کە ئۆپۆزسیۆنی بەرژوازی گۆڕان توانی پێی هەستێت، باشترین ناڕەزایەتی لەم ساڵانەی رابردوودا کە وەک تەجروبەیەک سەیری بکرێت ناڕەزایەتیەکانی کرێکارانی حەوت تەپەی ئێران، بەڵام لەبەر سەراسەری نەبوونەوەی ئەم ناڕەزایەتیانە بەرژوازی جمهوری ئیسلامی ئێران بە فریوکاری و سەرکوت و زیندان پاشکشەیەکی بەسەردا سەپاندوون.

نەبوونی بەدیلی دەسەڵاتی شورایی لە ناڕەزایەتیەکانی سودان و جەزایردا !
ئەم ناڕەزایەتیانە راستەوخۆ داواکاری خواستی خەڵکی کرێکارو زەحمەتکێش و ژنان و لاوانی کۆمەڵگەیەو دەیانەوێت دەسەڵاتی سەربازی و سەرکوت و دیکتاتۆری بڕوات و لە جێگەیدا دەسەڵاتی مەدەنی بێتە سەرکار، بەڵام ئەمە هەموو خواست و دواکاریەکانی خەڵک ناهێنێتەدی، لەبەر ئەوەی هەر لەسەرەتاوە دەیانەوێت دەسەڵات بڕوخێن و بەڵام بەدیلێکی ڕۆشن بەقازانجی خۆیاننیان نییە لە جێگەیدا.
لە زۆرێک لەوڵاتانی دنیادا دەسەڵات مەدەنییە، هەتا لە ئەوروپادا زۆرێک لەمافە مەدەنیەکان پارێزراوە، بەڵام دەسەڵات سەرمایەداریەو لە بەرژەوەندیەکانی چینی بەرژوازی سەرمایەداران دەسەڵات دەکەن و پەیوەندی وڵاتانیش لەسەر ئەمە دادەمەزرێنن.

بۆیە ئەم خۆپیشاندانانەی ئێستای سودان و جەزایریش لە غیابی دەسەڵاتی شورایی و جەماوەریدا، لە غیابی چینی کرێکارو حزبی چینایەتی کرێکاری و کۆمۆنیستی کە نوێنەرایەتی بەرژەوەندیەکانی ژنان و لاوان و کەمدەرامەتی کۆمەڵگە بکات، لە ناو زەلکاوی وڵاتانی کۆنەپەرستی ناوچەکەو جەنگی ترسناکی لیبیاو دەسەڵاتی سەربازی و ئیسلامی و قەومی ناوچەکە و زۆرێک وڵاتانی تردا بەبێ بەدیلی چینایەتی و گرتنەدەستی دەسەڵات لەرێگای شوراکانی خەڵکەوەو لەناوبردنی سەرجەم دەسەڵاتی دیکتاتۆری وعەسکەرتاریەت و میلیشیایان، ئەوا لەباشترین حاڵەتدا چەند ریفۆرمێکی بەرژوازی بە پاشکشە بەناڕەزایەتی و داواکاریەکان سەرەنجام خەڵک رەوانەی ماڵەوە دەکەن و جارێکی تر دەسەڵاتی بنەماڵەی بەرژوازی بەشێوەیەکی ترو رەنگێکی ترەو شەخسێکی تر بە سەرۆکایەتی بەردەوامی بەدەسەڵات دەدەن.

ناوەڕاستی ئەپریلی ٢٠١٩